

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobce: **M.G.**

zastoupený advokátem JUDr. Richardem Pustějovským

sídlem Matiční 730/3, 702 00 Ostrava

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**

sídlem Křížová 25, 225 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 5. 2019, o starobní důchod

takto:

I. Žaloba **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobce domáhal zrušení záhlaví uvedeného rozhodnutí žalované, jímž žalovaná zamítla námitky žalobce proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 26. 3. 2019, č. j. X ve věci žádosti žalobce o starobní důchod a uvedené rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje

ČSSZ ze dne 26. 3. 2019 potvrdila. Žalobce jednak obecně namítal, že skutkový stav, který vzala ČSSZ za základ napadeného rozhodnutí ze dne 7. 5. 2019, je v rozporu se spisem a nemá ve spise oporu, a podstatné porušení ust. § 174 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném ke dni 31. 12. 1995, konkrétně pak namítal, že je nesprávný závěr žalované, že celkem získal 2.020 směn v zaměstnání v hlubinném hornictví. K tomu uvedl, že tento závěr v přímém rozporu s obsahem předložených potvrzení, z nichž plyne, že celkem odpracoval 3.314 směn v hlubinném hornictví. Konstatoval, že od samého počátku trvá na tom, že od roku 1984 vykonával zaměstnání dle § 14 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995, a to zaměstnání pod zemí, při provádění podzemních staveb hornickým způsobem. Uvedenou skutečnost doložil potvrzením. Žalovaná v napadeném rozhodnutí nezohlednila 1.294 směn, které opracoval od 1. 2. 1984 u zaměstnavatele SUBTERRA a. s., což rovněž řádně doložil. Žalobce uvedl, že prokázal splnění podmínek pro přiznání starobního důchodu a překročení požadovaného limitu 3.081 směn.

2. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Předně citovala příslušnou právní úpravu a provedla její výklad a uvedla, že ze spisové dokumentace zjistila, že žalobce k žádosti předložil potvrzení o výkonu zaměstnání se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech podle § 37 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb. a ust. § 4 nařízení vlády č. 363/2009 Sb., ze dne 16. 4. 2018, vydané organizací SUBTERRA a. s., ve kterém bylo žalobci potvrzeno 1.217 směn zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm v podzemí v hlubinných dolech za období od 1. 1. 1993 – 31. 3. 2000. Ze spisové dokumentace dále vyplývá, a to z potvrzení vydaného organizací VOKD, a. s., že žalobce získal o 390 směn v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm podzemí v hlubinných dolech za období od 11. 5. 2000 – 30. 6. 2002. Zaměstnání žalobce v hlubinném hornictví skončilo z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice. Celkem tedy žalobce získal 2.020 směn ($404 \text{ směn} / 672 \text{ dnů}$ v hlubinném hornictví vynásobených koeficientem 0,6 a zaokrouhleno směrem nahoru / $+ 1.217 \text{ směn} - \text{SUBTERRA a. s.}, + 399 \text{ směn} - \text{VOKD, a. s.} = 2.020 \text{ směn}$) v zaměstnání v hlubinném hornictví, což je pro snížení důchodového věku nedostačující počet. Dle žalované je z uvedeného tedy jednoznačné, že při posuzování nároků žalobce na snížení důchodového věku vycházela z podkladů, o jejichž správnosti neměla důvod pochybovat a nakonec ani sám žalobce jejich pravdivost nezpochybnil. Žalovaná poukázala na to, že k námitkám proti prvoinstančnímu rozhodnutí žalobce doložil „přílohu k žádosti o důchod podle zákona o důchodovém pojištění k průkazu zaměstnání patřících do 1. a 2. pracovní kategorie podle nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb.“, vyhotovenou jeho zaměstnavatelem SUBTERRA a. s. na dobu od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1992. V této listině je v období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 uveden název povolání žalobce jako „tunelář“, s číslem resortního seznamu 06 02 01, odpovídající výkonu zaměstnání v IA pracovní kategorii. V období od 1. 1. 1991 – 31. 12. 1992 je povolání žalobce označeno jako „horník“ s číslem resortního seznamu 01 04 01, odpovídající výkonu zaměstnání v IAA pracovní kategorii. Odkazem na příslušný předpis žalovaná současně citovala definici povolání tunelář a povolání horník s tím, že z nich zřetelně vyplývá rozdíl mezi zaměstnáním vykonávaným jako tunelář a zaměstnáním vykonávaným jako horník. Doba výkonu zaměstnání v povolání horník v IAA pracovní kategorii v počtu 672 kalendářních dnů po vynásobení koeficientem 0,6 a po zaokrouhlení směrem nahoru činí 404 směn zaměstnání v hlubinných dolech se stálým pracovištěm v podzemí a byla žalobci žalovanou zhodnocena. Žalovaná uvedla, že nemá důvodu pochybovat o správnosti žalobcem

předložené přílohy k žádosti o důchod, z nichž de facto vycházela už při vydání prvoinstančního rozhodnutí a posléze i při vydání napadeného rozhodnutí.

3. U jednání soudu dne 12. 5. 2020 žalobce dále namítal, že při rozhodování nebyla žalovaným zohledněna doba, kterou pracoval u společnosti PROMINECON, s. l., která při rozhodování ve vztahu k období od 1. 1. 2003 – 7. 1. 2004 zohledněna nebyla. Jeho nárok měl být posouzen podle § 14 odst. 2 písm. c) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. K tomu krajský soud uvádí, že tato námitka o nezohlednění období od 1. 1. 2003 – 7. 1. 2004, kdy žalobce pracoval u společnosti PROMINECON, s. l., nebyla součástí žaloby a žalobcem byla uplatněna až po lhůtě dané § 72 odst. 1 s. ř. s., zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů a krajský soud k ní proto jako k námitce opožděné nepřihlédl.
4. Krajský soud na základě řádně a včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž vycházel ze skutkového a právního vztahu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Ze správního spisu se podává, že žalobce podal dne 5. 6. 2017 žádost o starobní důchod před dosažením důchodového věku s požadovaným datem přiznání od 30. 9. 2017. Žalobce k žádosti doložil potvrzení ze dne 16. 4. 2018 vydané organizací SUBTERRA a. s., v němž bylo žalobci potvrzeno zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm v podzemí v hlubinných dolech za období 1. 1. 1993 – 31. 3. 2000, a to 1.217 směn. Součástí spisu je rovněž potvrzení vydané společností VOKD, a. s. ze dne 16. 4. 2018, podle něhož žalobce získal v zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm v podzemí v hlubinných dolech za období od 11. 5. 2000 – 30. 6. 2002 399 směn. Zaměstnání skončilo z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice. Ze spisu plyne, že žalobce získal celkem 2.020 směn v zaměstnání v hlubinném hornictví. Součástí spisové dokumentace je rovněž potvrzení vydané zaměstnavatelem žalobce firmou SUBTERRA a. s., podle něhož žalobce pracoval od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 v pracovní kategorii 06 02 01 jako tunelář, což odpovídá výkonu zaměstnání v IA pracovní kategorii, a v období od 1. 1. 1991 – 31. 12. 1992 jako horník s číslem resortního seznamu 01 04 01 v IAA pracovníka kategorii a v tomto potvrzení je výslovně uvedeno, že se jednalo o hlubinný důl. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 26. 3. 2019, č. j. X byla zamítnuta žádost žalobce o starobní důchod pro nesplnění podmínek ust. § 31 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. Správní orgán I. stupně odkazem na příslušnou právní úpravu dospěl k závěru, že žalobce získal celkem 2.020 směn v zaměstnání v hlubinném hornictví, podmínky pro snížení důchodového věku pro nárok na starobní důchod podle nařízení vlády č. 363/2009 Sb. nesplňuje, neboť výkon zaměstnání v hornictví sice skončil z důvodu dosažení nejvyšší přípustné expozice, avšak neodpracoval v tomto zaměstnání celkem alespoň 3.081 směn, popř. 1.981 směn v takovém zaměstnání v uranových dolech. Důchodový věk žalobce stanovený ust. § 32 zákona o důchodovém pojištění činí 64 let a 4 měsíce a tohoto věku dosáhne 30. 9. 2025. Ke dni 30. 9. 2017, od něhož žádal o přiznání starobního důchodu dosáhl věku 56 let a 4 měsíce. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce námitky, o nichž žalovaná rozhodla 7. 5. 2019 rozhodnutím č. j. X. Námitky žalobce zamítla a výše uvedené rozhodnutí ČSSZ ze dne 26. 3. 2019 potvrdila. Shodně jako v žalobě žalobce namítal, že správní orgán I. stupně nezohlednil 1.294 směn (2.158 kalendářních dnů) v zaměstnání v hlubinném hornictví u zaměstnavatele SUBTERRA a. s., k čemuž předložil v námitkovém řízení listinu označenou jako příloha k žádosti o důchod

podle zákona o důchodovém pojištění k průkazu zaměstnání 1. a 2. pracovní kategorie podle nařízení vlády ČSSR č. 117/1988 Sb. Žalovaná vycházela ze zjištění z této listiny o tom, že je v ní potvrzena doba výkonu preferovaného zaměstnání IA a IAA žalobce za období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1992, přičemž v období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 pracoval v pracovní kategorii 02 06 01 jako tunelář v IA pracovní kategorii a v období od 1. 1. 1991 – 31. 12. 1991 pracoval v pracovní kategorii 01 04 01 jako horník v hlubinném hornictví. S tím korespondují i údaje na osobním listě důchodového pojištění, který je rovněž součástí správního spisu žalované. Žalovaná učinila závěr, že v období před 1. 1. 1993 se zaměstnáním v hornictví se stálým pracovištěm v podzemí v hlubinných dolech rozumí pouze zaměstnání uvedená v § 14 odst. 1 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění účinném do 31. 12. 1995, tedy zaměstnání zařazená do tzv. IAA pracovní kategorie, přičemž konkrétní výčet těchto profesí je uveden v příloze č. 2 k nařízení vlády č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do 1. a 2. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení. Dále žalovaná učinila závěr, že za výkon zaměstnání v hlubinném hornictví v období před 1. 1. 1993 nelze tedy považovat výkon zaměstnání v hornictví zařazených podle předpisů účinných před 1. 1. 1993 pouze do IA pracovní kategorie (tzn. ostatní zaměstnání v hornictví vymezená v ust. § 14 odst. 2 písm. b) zákona č. 100/1988 Sb.), tak, jako v konkrétním případě žalobce, který byl zaměstnán v preferovaném zaměstnání v období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 v pracovní kategorii 06 02 01 v IA pracovní kategorii jako tunelář.

6. Krajský soud doplnil dokazování, a to výsledkem žalobce jako účastníka řízení.
7. Z výpovědi žalobce bylo zjištěno, že v období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 pracoval ve firmě SUBTERRA a. s. jako tunelář. Místo výkonu práce měl na Slezské Hartě, kde pracoval při ražbě tunelu. Jednalo se o ražbu přivaděče vody pro budoucí přehradu a tam tedy vykonával práci tuneláře. Jeho práce spočívala v ražbě štol, stavěl výztuže, zakládal dřevem nebo betonovými pažinkami. Vybagrovaná hornina se nakládala na vozíky a odvážela. Co se týče potvrzení firmy SUBTERRA a. s., v němž je ve vztahu k rokům 1991 a 1992 uvedeno, že pracoval jako horník v hlubinném dole, pak v této době skutečně pracoval v černouhelném dole, a to ve Španělsku.
8. Podle ust. § 28 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění), má pojištěnec nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku, popř. splňuje další podmínky stanovené v tomto zákoně.
9. Podle ust. § 14 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění do 31. 12. 1995, do 1. pracovní kategorie jsou zařazena zaměstnání, v nichž se vykonávají soustavně a v průběhu kalendářního měsíce převážně práce rizikové, při kterých dochází k častým a trvalým poruchám zdraví pracujících působením škodlivých, fyzikálních a chemických vlivů, a to: a) zaměstnání v hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech, b) ostatní zaměstnání v hornictví vykonávaná pod zemí v hlubinných dolech, c) zaměstnání pod zemí, při provádění podzemních staveb hornickým způsobem, d) zaměstnání členů leteckých posádek a pracovníků soustavně činných v letadle za letu, e) zaměstnání členů posádek námořních lodí, f) zaměstnání, v nichž se vykonávají zvlášť těžké a zdraví škodlivé práce v hutích nebo těžkých chemických provozech, g) zaměstnání kesonářů a potápěčů, h) zaměstnání vykonávaná v prostředí ohroženém ve významné míře ionizujícím zářením při úpravě a konečném zpracování radioaktivních surovin,

v jaderných elektrárnách a při obsluze cyklotronu a výzkumného reaktoru, i) zaměstnání vykonávaná s prokázanými chemickými karcinogeny a při pracovních procesech s rizikem chemické karcinogenity, j) zaměstnání v hornictví vykonávaná pod spodní úrovní nadloží a na skrývce v povrchových dolech (lomech) na uhlí, na radioaktivní nerosty a na nerosty, z nichž lze průmyslově vyrábět kovy, na magnesit, osinek, tuhu, kaolín, žáruvzdorné jíly, keramické lupky, sádrovec, živec a na křemen a křemenec k chemickotechnologickému zpracování nebo ke zpracování tavením, k) zaměstnání v těžbě a při opracování kamene, při mletí a drcení křemene, křemence a živce, při formování žáruvzdorných výrobků a při úpravě keramických surovin, vykonávaná v prostředí vysoké koncentrace agresivního fibroplastického prachu, pokud jsou pracující při výkonu těchto zaměstnání nadměrně ohroženi silikózou, a zaměstnání sklářů dutého skla, l) zaměstnání ve stokové síti v podzemních prostorách.

10. Podle § 174 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení ve znění do 31. 12. 1995, občan, který vykonával před 1. 1. 1993 zaměstnání 1. pracovní kategorie, popř. službu 1. nebo 2. kategorie funkcí, má po 31. 12. 1992 nárok na starobní důchod též, jestliže byl zaměstnán nejméně 25 roků a dosáhl věku alespoň a) 56 let, byl-li zaměstnán nejméně 14 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. a), popř. 9,5 roků, jde-li o takové zaměstnání v uranových dolech, nebo 19 roků v zaměstnání uvedeném v § 14 odst. 2 písm. b) – h) a nebo 19 roků ve službě 1. kategorie funkcí.
11. Podle § 1 odst. 2 nařízení vlády č. 117/1988 Sb., o zařazování zaměstnání do 1. a 2. pracovní kategorie pro účely důchodového zabezpečení, zaměstnání 1. pracovní kategorie hornictví se stálým pracovištěm pod zemí v hlubinných dolech jsou zaměstnání uvedená v příloze č. 2 tohoto nařízení.
12. V resortním seznamu vydaného Ministerstvem práce a sociálních věcí ČSR z roku 1980 je povolání tunelář s číslem 06 02 01, zařazené do IA pracovní kategorie, definováno jako ražba a výztuž štol, tunelů, šachet, šachtic a chodeb ve všech horninách a druzích výztuže včetně betonáže. Povolání horník s číslem dle citovaného resortního seznamu 01 04 01, odpovídající výkonu zaměstnání v IAA pracovní kategorii je definováno jako provádění prací a spolupráce při dobývání rud, uhlí a lupků, při ražení překopů, chodeb a prorážek, dopravě těživa a materiálů, báňské údržbě důlních děl v podzemních hlubinných dolů.
13. Krajský soud poté, co dokazování doplnil výsledkem žalobce jako účastníka řízení a zjistil, že ve sporném období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 vykonával profesi tuneláře, což koresponduje s potvrzením organizace SUBTERRA a. s. a dále bylo z výpovědi žalobce ve vztahu k tomuto spornému období zjištěno, že tuto profesi tuneláře vykonával na Slezské Hartě, kde pracoval při ražbě tunelů, konkrétně se jednalo o ražbu přivaděče vody pro budoucí přehradu a jeho práce spočívala v ražbě štol, stavbě výztuže, zakládání dřevem nebo betonovými pažinkami, dospěl krajský soud k závěru, že označená práce žalobce nebyla zaměstnáním v hornictví se stálým pracovištěm podzemí v hlubinném dole podle § 14 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení a nejednalo se tedy o práci zařaditelnou do kategorie IAA. Preferovanou skupinou – kategorií IAA jsou pouze zaměstnání v hornictví, se stálým pracovištěm v hlubinných dolech, tedy skupina zaměstnání vymezená v § 14 odst. 2 písm. a) zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení. V případě žalobce se jednalo ve sporném období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 o zaměstnání dle § 14 odst. 2 písm. c) a jednalo se tedy o výkon stavebních prací v podzemí.

Žalovaná proto správně zaměstnání žalobce v profesi tunelář v období od 1. 2. 1984 – 31. 12. 1991 zařadila do IA pracovní kategorie a nikoli do preferované IAA pracovní kategorie.

14. Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, a proto byla podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnuta.
15. O nákladech řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná ze zákona nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 19. května 2020

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně